

Avustusasia

Perustiedot

Haun nimi

Terveyden edistämisen määrärahan haku vuodelle 2026 (va-thl-2025-1)

Haun määräaika

12.5.2025 07.00 - 13.6.2025 16.00

Avustusasia/hakemus

Ankkuri- toiminnan ja väkivaltatyön kehittäminen Keski-Suomessa (va-thl-2025-1-10)

Sähköinen tiedoksianto

Suostun sähköiseen tiedoksiantoon (päätökset noudetaan Haeavustuksia.fi:sta)

Hakemus lähetetty

10.6.2025 12.11

Allekirjoittaja(t)

Minna Laurila-Paasonen

Hakijan tiedot

Hakija

Tarkista, että hakijaorganisaation tiedot ovat ajan tasalla. Tarvittaessa täydennä tiedot YTJ:n, PRH:n ja DVV:n rekistereihin. Huom. äskettäin tehdyt muutokset eivät vielä välttämättä näy.

Nimi

Keski-Suomen hyvinvointialue

Y-tunnus

3221318-2

Yritysmuoto

Muu julkisoikeudellinen oikeushenkilö

Rekisteröitymispäivä

1.7.2021

Hankkeen osatoteuttajat y-tunnuksineen

Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy (1006550-2)

MIELI Jyväskylän seudun mielenterveys ry/MIELI Kriisikeskus Mobile (150 4444-4)

Tarvitseeko hankehallinnoija tai osatoteuttaja hankkeen toteuttamiseen ennakkoa?

- ☐ Kyllä (ei valittu)
- ☒ Ei (valittu)

Perustele ennakon tarvetta, kenen toimintaan ja kuinka paljon ennakkoa tarvitaan?

Tavoitteet ja vaikuttavuus

Haun tavoitteet

- ☐ 1. Hyvinvointijohtamisen vahvistaminen kehittämällä menetelmiä ja/tai toimintamalleja kuntien ja hyvinvointialueiden yhteisen tilannekuvan ja tulkinnan kehittämiseksi (ei valittu)
- ☐ 2. Ehkäisevän päihdetyön menetelmien kehittäminen lapsille, nuorille ja perheille eri toimintaympäristöissä (ei valittu)
- ☐ 3. Huumevalistustyön sisältöjen ja menetelmien kehittäminen lähiyhteisöjä aktivoimalla ja kokemusasiantuntijoiden osallisuutta vahvistamalla (ei valittu)
- ☐ 4a. Ennaltaehkäistään nuorten väkivaltaa ja rikollisuutta vahvistamalla lasten ja nuorten yhteisöllistä osallisuutta (ei valittu)

- ☒ 4b. Vahvistetaan alueellisia asiantuntijatiimejä nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi ja katuväkivallan ennaltaehkäisemiseksi (valittu)
- ☐ 5a. Otetaan käyttöön Kansallinen muistipalvelupolku -toimintamalli (ei valittu)
- ☐ 5b. Tuetaan iäkkäiden hyvinvointia ja terveyttä lisäämällä ja uudistamalla toimintakykyä tukevaa ryhmämuotoista toimintaa (ei valittu)
- ☐ 5c. Otetaan käyttöön Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille -ohjelmassa kehitettyjä kulttuurisisältöjä (ei valittu)
- ☐ 5d. Tuetaan iäkkäiden henkilöiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallisuuteen, aktiiviseen kansalaisuuteen ja elinikäiseen oppimiseen (ei valittu)
- ☐ 5e. Edistetään omaishoitajan terveyttä, vahvistetaan voimavaroja ja jaksamista (ei valittu)
- ☐ 5f. Tukimalli omaishoidon erilaisiin kuormittaviin tilanteisiin (ei valittu)

Mikäli hanke-ehdotuksessa on elementtejä useammasta painopisteestä, anna lisätietoja tässä.

4a. Ennaltaehkäistään nuorten väkivaltaa ja rikollisuutta vahvistamalla lasten ja nuorten yhteisöllistä osallisuutta:

Hankkeessa kehitetään myös alaikäisille suunnattua väkivaltatyön työmuotoa/mallia nuoria osallistaen.

Käyttötarkoitus

Mihin tarkoitukseen avustusta haetaan (julkinen kuvaus)

Avustusta haetaan Keski-Suomen laajuisen Ankkuri-toimintamallin kehittämiseen ja laajentamiseen sekä lasten ja nuorten väkivaltaisen käyttäytymisen ehkäisyyn ja hoitoon. Tavoitteena on rakentaa koko alueelle pysyvä ja toimiva moniammatillinen toimintamalli, joka perustuu poliisin, sosiaalitoimen, nuorisotyön ja muiden toimijoiden yhteistyöhön. Tällä hetkellä Ankkuri-toiminta on vakiintunutta vain osassa Keski-Suomea, ja sen puuttuminen aiheuttaa alueellista eriarvoisuutta. Hankkeessa kehitetään myös väkivaltatyön toimintamalli 7–17-vuotiaille lapsille ja nuorille. Tavoitteena on tarjota varhaista ja matalan kynnyksen yksilötyötä niille, jotka ovat kokeneet väkivaltaa, käyttäytyneet väkivaltaisesti tai todistaneet väkivaltatilanteita. Tuki ulottuu myös nuorten vanhempiin ja huoltajiin. Ennaltaehkäisyyn panostetaan laajalla oppilaitosyhteistyöllä, työpajoilla ja tietoisuutta lisäävillä kampanjoilla. Myös ammattilaisten osaamista vahvistetaan koulutuksilla ja työyhteisöihin jalkautuvalla yhteistyöllä. Hanke vastaa ajankohtaiseen huoleen väkivallan raaistumisesta ja lasten heikentyneestä turvallisuuden kokemuksesta.

Avustuksella mahdollistetaan mallin jalkautus, työparityöskentely, koulutukset, kehittämistyö sekä materiaaliuutanto. Tavoitteena on luoda pysyviä toimintatapoja, jotka vahvistavat lasten ja nuorten turvallisuutta, hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta koko Keski-Suomen alueella.

Mihin näyttöön ja/tai kokemukseen hankkeen tarve perustuu?

Hankkeen tarve perustuu ajankohtaiseen tutkimustietoon, viranomaistilastoihin sekä ammattilaisten ja koulujen arjessa tekemiin havaintoihin lasten ja nuorten väkivaltaisen käyttäytymisen lisääntymisestä. Tutkimusten mukaan väkivalta tai sen näkeminen voi aiheuttaa lapsille vakavia psyykkisiä, sosiaalisia ja fyysisiä seurauksia, kuten masennusta, ahdistusta, käyttäytymishäiriöitä, oppimisvaikeuksia ja syrjäytymistä. Haitalliset kokemukset lapsuudessa voivat johtaa väkivallan ylisukupolviseen kierteeseen, riskikäyttäytymiseen ja mielenterveyden ongelmiin (WHO 2016, STM 2019).

Sosiaalisessa mediassa ja nuorten keskinäisissä viestintäkanavissa väkivallan sisältöjen näkyvyys, normalisoituminen ja rikollisten ihannoiti ovat lisääntyneet. Lapset ja nuoret voivat myös itse syyllistyä kiusaamiseen, uhkailuun ja väkivallantekojen kuvaamiseen ja jakamiseen, jotka jäävät usein aikuisilta piiloon. Tällainen kehitys heikentää ymmärrystä siitä, mikä on hyväksyttävää käytöstä ja mitkä ovat tekojen seuraukset. Poliisin tilastot tukevat huolta: esimerkiksi pahoinpitelyrikoksista epäiltyjen alle 15-vuotiaiden määrä kasvoi vuodessa 54 % ja törkeissä tapauksissa 186 %. Ryöstöissä vastaavat luvut olivat 63 % ja 94 %. Väkivaltarikokset ovat raaistuneet, ja nuorimmat tekijät lisääntyneet.

Kouluissa on havaittu lisääntyvää välinpitämättömyyttä, toisten fyysistä satuttamista ja käytöksen rajojen hämärtymistä. Keski-Suomessa ei kuitenkaan tällä hetkellä ole alaikäisille suunnattua intensiivistä väkivaltatyötä, vaikka tarve on tunnistettu. Hanke vastaa tähän puutteeseen ja tukee lasten oikeutta turvalliseen kasvuympäristöön, väkivallan ehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen. Ankkuri-toiminta ei myöskään tällä hetkellä ole koko Keski-Suomen alueella käytössä, ja sitä laajentamalla saavutetaan alueellinen yhdenvertaisuus.

Miten hankkeen työ on osa kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä? Mitkä kunnat ovat mukana?

Hankkeen työ tukee suoraan kuntien lakisääteistä hyte-tehtävää. Kunnat ovat vastuussa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä paikallisesti, mm. lasten ja nuorten turvallisen kasvuympäristön, osallisuuden ja yhdenvertaisuuden tukemisessa. Hanke tukee tätä tehtävää tiivistämällä kuntien, poliisin, hyvinvointialueen ja järjestöjen yhteistyötä ankkuritoiminnan kautta koko Keski-Suomen alueella. Yhteistyö koulujen ja muiden lasten ja nuorten kanssa työskentelevien tahojen kanssa luo rakenteita, joissa ammattilaisilla on selkeä tieto siitä, miten toimia esimerkiksi väkivalta- ja päihdetilanteissa, ja keneltä voi pyytää tukea. Tämä parantaa ennaltaehkäisyä ja varhaista puuttumista, jotka ovat kunnallisen hyte-työn keskeisiä tavoitteita. Kuntien nuorisotoimi on keskeisessä roolissa hankkeessa. Ankkuripuhutuksiin ohjautuvat nuoret ovat usein ilman mielekästä harrastustoimintaa, mikä lisää riskiä ajautua syrjäytymistä tai rikollisuutta kohti. Kuntien nuorisotyöntekijät tukevat nuoria harrastuksiin kiinnittymisessä ja ohjaavat tarvittaessa myös perheitä tukien pariin. Hanke siis tukee konkreettisesti kuntien hyte-työtä lisäämällä turvallisuutta, ehkäisemällä syrjäytymistä ja rikollisuutta, edistämällä lasten ja nuorten osallisuutta sekä rakentamalla paikallisesti toimivia rakenteita nuorten tukemiseksi. Se myös mahdollistaa kunnille entistä vaikuttavampaa yhteistyötä hyvinvointialueen ja viranomaisten kanssa, mikä vahvistaa koko yhteisön hyvinvointia. Keski-Suomen alueella on erilaisia kuntia erilaisine tarpeineen. Pienten kyläkoulujen ajankohtaiset teemat voivat olla erilaisia, kuin isojen kuntien yhtenäiskouluja mietityttävät huolenaiheet. Ilmiöt esiintyvät yleensä eri aikaisesti Keski-Suomen kunnissa. Hankkeessa ovat kumppanina kaikki Keski-Suomen kunnat (21) pl. Jyväskylä, jossa Ankkuri toimii jo. Lisäksi hankkeessa tehdään yhteistyötä Kris

Keski-Suomi Oy:n kanssa ja Sisä-Suomen poliisin kanssa, jonka kanssa hyvinvointialue on tehnyt yhteistyösopimuksen.

Vaikuttavuus

Minkä jaottelun mukaan hankkeen toimenpiteitä kohdennetaan?

- ☐ Sukupuoli (ei valittu)
- ☒ Ikä (valittu)
- ☐ Alue (ei valittu)
- ☐ Koulutustaso (ei valittu)
- ☐ Ulkomaalaistaustaiset / maahan muuttaneet (ei valittu)
- ☐ Ammattilaiset, asiantuntijat, päättäjät (ei valittu)
- ☐ Muu, kuvaa seuraavassa kohdassa (ei valittu)

Kuvaa hankkeen kohderyhmät ja keinot/kanavat heidän tavoittamiseksi?

Hankkeen kohderyhminä ovat Keski-Suomen 7–17-vuotiaat lapset ja nuoret, heidän perheensä sekä lasten ja nuorten kanssa työskentelevät ammattilaiset. Ennaltaehkäisevästi kohderyhmää tavoitetaan kouluilla järjestettävillä oppitunneilla ja työpajoilla sekä sosiaalisen median ja sähköisten kanavien kautta. Ankkuripuhutusten ja yksilötyön kautta tavoitetaan nuoret, joilla on yksittäisiä tai toistuvia väkivalta- ja rikosepäilyjä. Kehitetty väkivaltatyön malli jalkautetaan koko hyvinvointialueelle. Vanhemmat tavoitetaan osallistamalla heidät ankkuripuhutuksiin ja tarjoamalla materiaalia kasvatusvastuusta ja nuoria koskettavista ilmiöistä. Ammattilaisia tavoitetaan koulutuksilla ja työyhteisöihin jalkautuvalla yhteistyöllä.

Arvioi kunkin kohderyhmän osalta sen suuruutta ja kuinka suuren osan kohderyhmästä hanke tavoittaa?

Hankkeen pääkohderyhmänä ovat Keski-Suomen 7–17-vuotiaat lapset ja nuoret (n. 30 000–35 000). Ennaltaehkäisevin toimin, kuten koulujen oppitunneilla, työpajoilla ja viestinnällä voidaan tavoittaa useita satoja nuoria. Yksilöllisessä väkivaltatyössä kohdataan 150–250 nuorta ja lisäksi kriisitukea tarjotaan 200–250 huoltajalle tai läheiselle. Lasten ja nuorten kanssa työskenteleviä ammattilaisia (opettajat, nuorisotyöntekijät, sote-henkilöstö) tavoitetaan koulutusten, yhteistyön ja materiaalien kautta, arviolta 100–300 henkilöä. JAMKin opiskelijoita osallistuu toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Kohderyhmien tavoittavuutta seurataan määrällisesti ja laadullisesti, ja vaikuttavuus kohdistuu sekä yksilö-, yhteisö- että palvelutasolle. Hanke tavoittaa kaikki Keski-Suomen kunnat ja tätä kautta on mahdollista tavoittaa runsas määrä ammattilaisia.

Miten hankkeen kohderyhmä on ollut mukana hankkeen suunnittelussa?

Hankkeen kohderyhmälle, alle 18-vuotiaille nuorille, järjestettiin kysely väkivaltakokemuksista hankkeen suunnitteluvaiheessa. Kyselyssä kartoitettiin mm. nuorten kokema turvallisuus omassa arjessa, väkivallan kohtaaminen tai näkeminen eri ympäristöissä sekä näkemykset väkivaltaisen käyttäytymisen syistä ja ehkäisystä. Kyselyyn vastanneista 80 % koki olonsa turvallisiksi, mutta 60 % oli kohdannut tai nähnyt väkivaltaa. Vastauksista ilmeni, että nuoret pitivät tärkeänä aikuisten tukea ja vapaa-ajan toimintaa, jotka ehkäisevät väkivaltaan ajautumista. Mielenterveyden tukeminen ja yhteenkuuluvuuden tunne nousivat esiin keskeisinä turvallisuutta lisäävinä tekijöinä. Kohderyhmän ääni on keskeinen osa hankkeen toteutusta ja vaikuttavuuden arviointia. Nuorten kokemuksia kerätään ja hyödynnetään systemaattisesti hankkeen aikana.

Miten hankkeen toiminta vähentää väestöryhmien välistä eriarvoisuutta hyvinvoinnissa ja terveydessä?

Hanke vähentää väestöryhmien välistä eriarvoisuutta tarjoamalla tukea erityisesti niille lapsille ja nuorille, jotka ovat vaarassa syrjäytyä, elävät haastavissa olosuhteissa, ovat altistuneet väkivallalle tai ovat tehneet väkivaltaa. Toiminta tavoittaa myös nuoria, joilla ei ole mahdollisuutta osallistua harrastustoimintaan taloudellisten, perhetilanteeseen liittyvien tai toimintakyvyn rajoitteiden vuoksi. Hanke jalkautuu eri kokoisiin kuntiin ja kouluihin, varmistaen tuen ja palveluiden saavutettavuuden myös harvaan asutuilla alueilla. Ankkuritiimien työ lisää yhdenvertaisuutta ja ehkäisee ongelmien kasautumista. Nuorten oma ääni otetaan mukaan toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen, mikä lisää osallisuuden ja vaikuttamisen kokemuksia. Varhainen tuki, ennaltaehkäisevät palvelut ja matalan kynnyksen väkivaltatyö parantavat lasten ja nuorten mielenterveyttä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä tukevat tasa-arvoisia mahdollisuuksia turvalliseen kasvuun ja elämään.

Hankkeen läpiviennin kuvaus ja suunnitelma

Vaikutusketju

Terveysten edistämisen määräraha 2026_Vaikutusketju liite hakemukseen_Ankkuri.pdf

Kuvaa menetelmät, joita hankkeessa tullaan käyttämään ja perustelut valinnalle.

1. Moniammatillinen ankkuritoiminta. Hankkeessa laajennetaan poliisin, sosiaalityön, nuorisotyön ja terveydenhuollon yhteistyöhön perustuvaa ankkuritoimintaa koko Keski-Suomen alueelle. Tiimit muodostetaan paikallisesti ja toimintamallia vakiinnutetaan yhdessä kuntien ja hyvinvointialueen kanssa. Menetelmä perustuu varhaiseen puuttumiseen ja nuorten yksilölliseen kohtaamiseen. Ankkuritiimeissä käsitellään nuorten väkivalta- ja rikosepäilyihin liittyviä tilanteita moniammatillisesti, lapsen ja perheen kanssa. Työskentelyssä hyödynnetään selkeää roolijakoa ja yhteisiä toimintatapoja, jotka mahdollistavat saumattoman palveluohjauksen.

Perustelu: Tutkimusten mukaan moniammatillinen varhaisen vaiheen työskentely on vaikuttavaa riskikäyttäytymisen ehkäisyssä. Yhteistyö selkeyttää työnjakoa ja varmistaa, ettei kukaan nuori jää tukiverkkojen ulkopuolelle. Toiminta on jo osoittanut vaikuttavuutta Jyväskylän ja Äänekosken alueilla ja sitä laajennetaan yhdenvertaisuuden lisäämiseksi.

2. Yksilöön kohdistuva väkivaltatyö. Hankkeessa kehitetään ja jalkautetaan yksilötyön toimintamalli 7–17-vuotiaille, jotka ovat kokeneet väkivaltaa, todistaneet sitä tai käyttäytyneet väkivaltaisesti. Työskentelyssä käytetään kriisityön ja väkivaltatyön ammatillisia menetelmiä, kuten turvallisuussuunnitelman laadintaa, tunnesäätelyn tukemista ja väkivaltaisen käyttäytymisen syiden käsittelyä. Menetelmä sisältää 1–5 tapaamista ja mahdollisuuden jatko-ohjaukseen muihin palveluihin.

Perustelu: Haitalliset lapsuuden kokemukset lisäävät tutkitusti riskiä mielenterveysongelmiin, syrjäytymiseen ja väkivallan ylisukupolvisuuteen. Yksilöllinen, matalan kynnyksen keskustelutuki on tehokas tapa kohdata nuoria, joilla ei ole vielä palvelukontaktia, tai jotka tarvitsevat väliportaata tukea. Yksilötyö perustuu ammatilliseen arviointiin ja mahdollistaa vaikuttavan, nuoren tarpeisiin mukautuvan tuen.

3. Ennaltaehkäisevä väkivaltatietoisuuden vahvistaminen. Hankkeessa toteutetaan työpajoja, oppitunteja ja kampanjoita, joissa lisätään lasten ja nuorten ymmärrystä väkivallan eri muodoista, tunnesäätelystä ja konfliktien ratkaisemisesta. Menetelmät suunnitellaan yhteistyössä koulujen, opiskelijoiden ja hanketoimijoiden kanssa. Työskentelyssä hyödynnetään toiminnallisuutta, vertaisoppimista ja digitaalisia alustoja (esim. lyhytvideot, somesisällöt).

Perustelu: Nuorten maailmassa some ja vertaisvaikuttaminen ovat keskeisiä. Väkivallan normalisoituminen, kunnian puolustamiseen liittyvä oikeutus ja rikollisuuden ihannointi ovat tutkimusten mukaan yleistyneet nuorten ajattelussa. Toiminnallinen ja osallistava tietoisuustyö on vaikuttava tapa kasvattaa resilienssiä, tarjota vaihtoehtoisia toimintamalleja ja vahvistaa yhteisöllisyyttä. Menetelmä pohjautuu myös lasten oikeuteen saada tietoa väkivallasta ja keinoista suojautua siltä.

4. Koulutus ja työpajat ammattilaisille ja perheille. Hankkeessa järjestetään koulutuksia ja työpajoja lasten ja nuorten kanssa toimiville ammattilaisille (esim. opettajat, nuorisotyöntekijät, sote-henkilöstö) sekä vanhemmille. Teemoina ovat mm. väkivallan tunnistaminen, ennaltaehkäisy, vuorovaikutus ja puheeksiotto. Vanhemmille tarjotaan lisäksi kasvatustehtävää tukevia materiaaleja ja keskustelutilaisuuksia (esim. vanhempainiltojen yhteydessä).

Perustelu: Väkivalta jää usein tunnistamatta, jos aikuisilla ei ole keinoja ottaa asiaa puheeksi tai ymmärrystä ilmiön taustalla olevista tekijöistä. Ammattilaisten osaaminen on keskeinen suojaava tekijä. Samoin vanhemmat tarvitsevat tietoa, tukea ja yhteisöllisyyttä kasvatustehtävässään. Koulutusmenetelmät lisäävät varmuutta, vahvistavat yhteistä vastuuta ja vähentävät yksittäisten toimijoiden kuormitusta.

5. Kokemustiedon ja palautteen systemaattinen kerääminen. Hankkeessa kerätään palautetta lapsilta, nuorilta, vanhemmilta ja ammattilaisilta. Lisäksi yksilötyössä toteutetaan 3 ja 6 kuukauden seuranta. Nuorten näkemyksiä kerätään myös työpajoissa ja osana suunnittelua. Palautteet hyödynnetään toiminnan kehittämisessä ja vaikutusten arvioinnissa.

Perustelu: Osallisuus ja kohderyhmän ääni ovat keskeinen osa vaikuttavaa ja eettistä työtä. Nuoret itse tietävät, mikä heitä puhuttelee ja mikä ei toimi. Palautteiden ja kokemustiedon kerääminen mahdollistaa kohdentamisen, jatkuvan oppimisen ja luottamuksen rakentamisen.

6. Monialaisen yhteistyön vahvistaminen ja juurruttaminen. Kaikki menetelmät toteutetaan tiiviissä yhteistyössä kuntien, poliisin, hyvinvointialueen ja järjestöjen välillä. Hankkeen aikana sovitaan toimintatavoista, vastuista ja jatkorahoituksesta. Mallit dokumentoidaan ja viedään Innokylään valtakunnallista hyödynnettävyyttä varten.

Perustelu: Väkivallan ehkäisy ja nuorten tukeminen eivät onnistu yksittäisten toimijoiden voimin.

Juurruttaminen edellyttää rakenteiden, osaamisen ja tiedonkulun systemaattista vahvistamista. Yhteinen toimintamalli vähentää päällekkäisyyksiä, lisää vaikuttavuutta ja säästää resursseja pitkällä aikavälillä.

Minkälaisia taloudellisia vaikutuksia hankkeella on pitkällä aikavälillä?

Hankkeella on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Ankkuritoiminnan laajentaminen ja varhaisen tuen vahvistaminen vähentävät tarvetta raskaammille ja kalliimmille erityispalveluille, kuten lastensuojelun, mielenterveys- ja päihdepalveluiden tai rikosseuraamusjärjestelmän toimenpiteille. Väkivaltaisesti käyttäytyvien lasten ja nuorten tukeminen oikea-aikaisesti vähentää riskiä ongelmien kasautumiselle ja niiden siirtymiselle aikuisuuteen, jolloin korjaavat toimenpiteet ovat huomattavasti kalliimpia.

Tutkimusten mukaan jokainen ennaltaehkäisty nuorten rikos tai väkivallanteko säästää merkittäviä määriä yhteiskunnan varoja esimerkiksi poliisin, oikeuslaitoksen, terveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen kustannuksissa. Samalla ehkäistään inhimillistä kärsimystä, joka itsessään vaikuttaa perheiden toimintakykyyn ja palvelujen tarpeeseen. Väkivalta vaikuttaa kielteisesti myös oppimiseen ja koulunkäyntiin, mikä lisää riskiä koulupudokkuuteen ja myöhempään syrjäytymiseen. Sijoittaminen lasten ja nuorten varhaiseen tukemiseen on siis myös investointi tulevaan työvoimaan ja yhteiskunnan kantokykyyn.

Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen väkivallan tunnistamisessa, puheeksiotossa ja jatko-ohjauksessa parantaa työn vaikuttavuutta ja vähentää tehottomia toimenpiteitä. Kun koulujen, nuorisotyön, sosiaalitoimen ja muiden toimijoiden keskuudessa on yhteiset toimintamallit ja selkeät vastuut, aikaa ja resursseja ei kulu päällekkäiseen työhön tai epätarkoituksenmukaisiin palveluihin. Tämä lisää työhyvinvointia ja työn sujuvuutta. Myös yhteistyön tiivistäminen ehkäisee palvelukatkoksia, jotka voivat johtaa ongelmien pahenemiseen ja lisäkustannuksiin.

Hanke mahdollistaa myös olemassa olevien resurssien tehokkaamman hyödyntämisen. Esimerkiksi kun väkivaltatyön osaaminen viedään osaksi opiskeluhuoltoa ja sosiaalipalveluja, ei tarvita uusia erillisiä palvelurakenteita vaan nykyisiä ammattilaisia voidaan kouluttaa vastaamaan paremmin nykyhaasteisiin. Tämä parantaa toiminnan kustannustehokkuutta.

Lisäksi hanke tukee kuntien ja hyvinvointialueen lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Näiden tavoitteiden saavuttaminen vaikuttaa kuntien valtionosuuksiin ja edistää resurssien kohdentamista ennakoivasti, mikä on taloudellisesti kestävämpää kuin korjaava työ.

Kun lapset ja nuoret saavat varhain tukea, heidän mahdollisuutensa kiinnittyä koulutukseen, työelämään ja yhteiskuntaan paranevat. Tämä vähentää tulevia kustannuksia pitkäaikaistyöttömyydestä, mielenterveyspalveluista, päihdehoidosta ja rikosseuraamusjärjestelmästä. Samalla se lisää tulevia verotuloja ja yhteiskunnan tuottavuutta. Yhteenvetona:

- Hanke vähentää kalliiden erityispalveluiden tarvetta (esim. lastensuojelu, psykiatria, poliisi, oikeuslaitos) Hankkeen kautta voidaan ehkäistä muutaman lapsen/nuoren sijoitus, jolloin säästöä syntyy 200 000–300 000€/vuosi.
- Ehkäisee nuorten syrjäytymistä ja tukee koulutukseen ja työelämään kiinnittymistä
- Parantaa ammattilaisten työn vaikuttavuutta ja resurssien käyttöä
- Tukee ennaltaehkäisevää työtä ja edistää hyvinvointia, mikä näkyy pitkän aikavälin säästöinä
- Lisää yhteiskunnan tuottavuutta ja vähentää sosiaali- ja terveismenojen kasvupainetta

Näin hanke toimii sekä inhimillisesti että taloudellisesti vastuullisena investointina tulevaisuuteen.

Toiminnan toteutus

Hankkeen perustiedot

Hankkeen nimi

Ankkuri- toiminnan ja väkivaltatyön kehittäminen Keski-Suomessa

Hanke alkaa

1.2.2026

Hanke päättyy

31.10.2028

Toiminnan suunnittelu

Miten seurantatietoa toiminnan tuloksellisuuden ja vaikutusten arviointiin kerätään ja hyödynnetään?

Hankkeen arviointi perustuu systemaattiseen ja jatkuvaan seuranta- ja arviointitiedon keräämiseen sekä määrällisillä että laadullisilla menetelmillä, joista päävastuussa ovat hanketyöntekijät. Tiedonkeruun tavoitteena on varmistaa hankkeen vaikuttavuus, kohdentuminen ja jatkuva kehittäminen. Samalla seuranta toimii pohjana toimintamallin juurruttamiselle ja päätöksenteon tukena.

1. Määrällinen tiedonkeruu:

Hankkeen aikana seurataan keskeisiä toiminnallisia mittareita, kuten Ankkuritoimintaan osallistuneiden lasten ja nuorten määrä, ikäjakauma, sukupuoli ja ohjautumistapa (esim. koulu, poliisi, opiskeluhuolto), väkivaltatyöhön ohjautuneiden lasten ja nuorten määrä, yksilötyön käyntien lukumäärä, kesto ja asiakkuuden jatkot (esim. palveluohjaus), järjestettyjen oppituntien, työpajojen ja koulutusten määrä sekä osallistujien lukumäärä kohderyhmittäin (lapset/nuoret, vanhemmat, ammattilaiset sekä tapausten määrä, joissa väkivaltaa on onnistuneesti ehkäisty (esim. ei uusia tekoja, tilanteet rauhoittuneet)

2. Laadullinen tiedonkeruu:

Laadullista tietoa kerätään haastatteluilla, palautekyselyillä ja havainnoinnilla: nuorilta ja heidän huoltajiltaan kerätään palautetta ankkuripuhutuksista ja väkivaltatyöskentelystä (esim. turvallisuuden kokemus, kuulluksi tuleminen, koettu hyöty). Ammattilaisilta (esim. koulu, nuorisotyö, sosiaalityö) kerätään kokemuksia tiimityöskentelystä, yhteistyön sujuvuudesta ja

toimintamallien toimivuudesta.

3. Kohderyhmän osallistaminen ja kokemustieto:

Hankkeessa hyödynnetään nuorten ja perheiden kokemustietoa osana arviointia ja kehittämistä. Nuoria osallistetaan palautekyselyin ja keskusteluihin. Kysytään mm. mitä apua he kokivat saaneensa, mikä auttoi eniten, mitä olisi voinut tehdä toisin, ja miten turvallisuuden tunne on muuttunut. Tieto ohjaa hankkeen kehittämistä ja antaa realistista kuvaa toimenpiteiden merkityksestä arjessa.

4. Tuloksellisuuden ja vaikutusten arviointi:

Hankkeessa arvioidaan, muuttuuko väkivaltaisesti käyttäytyvien lasten ja nuorten tilanne (esim. uusintarikollisuus, kouluun sitoutuminen, sosiaaliset suhteet) onko yhteistyö eri toimijoiden välillä tiivistynyt (esim. selkeät roolit, yhteiset käytännöt, säännölliset tapaamiset), onko palveluketjut selkiytyneet ja matalan kynnyksen tuki tullut osaksi arkea, onko ammattilaisten osaaminen lisääntynyt väkivallan tunnistamisessa ja puheeksiotossa, kuinka hyvin väkivaltatyö on integroitu olemassa oleviin palveluihin (esim. opiskeluhoito, sosiaalipalvelut).

5. Seurantatiedon hyödyntäminen:

Seurantatietoa hyödynnetään sekä jatkuvan kehittämisen että lopullisen vaikuttavuuden arvioinnissa. Tietoa käsitellään säännöllisesti hankkeen ohjausryhmässä, tiimitapaamisissa ja yhteistyöverkostoissa. Tulokset ohjaavat resurssien suuntaamista, työmallien kehittämistä ja tukevat vaikuttavuuden osoittamista rahoittajille, johdolle ja päätöksentekijöille.

6. Toimintamallin vakiinnuttaminen ja juurruttaminen:

Kerätty seurantatieto toimii perustana, kun hankkeessa kehitetty toimintamalli vakiinnutetaan osaksi Keski-Suomen palvelurakenteita. Toimintamallista tehdään raportti, johon kootaan tulokset, havainnot ja suositukset. Mallin pohjalta voidaan myös laatia koulutusmateriaaleja ja käytännön ohjeistuksia, jotka jäävät toimijoiden käyttöön hankkeen päättymisen jälkeen.

Miten hankkeessa kehitetyt/jatkokehitetyt toimintamallit/tuotokset otetaan käyttöön ja juurtuvat?

Hankkeessa kehitetyt ja jatkokehitetyt toimintamallit otetaan käyttöön vaiheittain, yhteistyössä alueen viranomaisten, koulujen, nuorisotyön, sosiaali- ja terveysten palvelujen sekä järjestöjen kanssa. Toimintamallien juurtumista tuetaan vahvistamalla monialaisia rakenteita, integroimalla kehitetty työskentely osaksi olemassa olevia palveluita ja varmistamalla käytännön soveltaminen kentällä.

1. Käyttöönotto ja arjen käytäntöihin vieminen:

Toimintamalleja pilotoidaan hankkeen aikana eri puolilla Keski-Suomea paikallisissa Ankkuritiimeissä ja väkivaltatyössä. Mallit muotoillaan yhteisesti sovituiksi, konkreettisiksi toimintatavoiksi, joita voidaan soveltaa alueellisesti erilaisissa olosuhteissa. Ankkuritiimeille laaditaan yhteinen toimintarunko, joka sisältää selkeät ohjeet rooleista, työnjaosta, työmenetelmistä ja palveluohjauksesta. Väkivaltatyöhön kehitetään yksilötyön malli, joka otetaan käyttöön opiskeluhoitossa, sosiaalipalveluissa ja järjestölähtöisessä kriisityössä.

2. Integrointi osaksi olemassa olevia palveluita:

Toimintamallit suunnitellaan niin, että ne kytkeytyvät tiiviisti olemassa oleviin hoito- ja palveluketjuihin. Esimerkiksi väkivaltatyön mallissa työskentely voidaan sisällyttää osaksi palvelutarpeen arviointia tai opiskeluhoiton monialaista työskentelyä. Myös ankkuritiimin

toimintaa suunnitellaan siten, että sen jäsenet toimivat virkatyönsä ohella yhteisesti sovituilla tavoilla – näin malli ei jää irralliseksi hanketoiminnaksi.

3. Toimijoiden rooli juurruttamisessa:

- Poliisi toimii kiinteänä osana ankkuritiimiä ja edistää toimintamallin vakinaistamista nimeämällä vastuuhenkilöt toimintaan.
- Hyvinvointialue vastaa siitä, että sosiaali- ja terveyspalveluissa on nimetyt yhteyshenkilöt ja että toimintamallit integroidaan osaksi alueellisia palveluketjuja ja ammattilaisten työnkuvia.
- Koulut ja opiskeluhuolto sitoutuvat mallin käyttöönottoon osana yksilökohtaisen opiskeluhuollon prosesseja, mm. kuraattorien ja kouluterveydenhuollon työhön.
- Nuorisotyö osallistuu nuorten tukemiseen arjessa ja jatkotyöskentelyyn. Kunnan nuorisotyöntekijät voivat toimia osana paikallisia ankkuritiimejä ja väkivaltatyön jatkokehitystä.
- MIELI Kriisikeskus Mobile vastaa väkivaltatyön mallin kehittämisestä ja kouluttaa muita toimijoita menetelmän käyttöön. Hankkeen jälkeisestä yhteistyöstä sovitaan heti hankkeen alussa.
- Jyväskylän ammattikorkeakoulu kehittää ja jalkauttaa väkivallan ehkäisyn opetusmateriaalia ja työpajoja, joita koulut voivat käyttää itsenäisesti jatkossa.
- Maakunnallinen ohjausryhmä varmistaa, että mallien käyttöönottoa seurataan, arvioidaan ja tuetaan rakenteellisesti koko hankkeen ajan.

4. Koulutus ja osaamisen vahvistaminen:

Hankkeen aikana järjestetään koulutuksia eri ammattiryhmille, jotta toimintamallien käyttö tulee osaksi arjen työkalupakkia. Lisäksi tuotetaan kirjallista materiaalia, kuten ohjeistuksia, malliprosesseja ja kysymyspatteristoja, joita voidaan käyttää koulutuksen jälkeen omatoimisesti.

5. Dokumentointi ja materiaalien levittäminen:

Hankkeen tuotokset – toimintamallit, ohjeistukset ja materiaalit – kootaan selkeään muotoon, esimerkiksi sähköiseksi oppaaksi tai verkkopohjaiseksi materiaalipankiksi, joka jää eri toimijoiden käyttöön hankkeen jälkeen. Materiaalit jaetaan kunnille, hyvinvointialueelle, poliisille ja oppilaitoksille ja julkaistaan Innokylässä.

6. Seuranta ja jatkuva arviointi:

Hankkeessa kerätään tietoa siitä, kuinka laajasti ja laadukkaasti toimintamallit otetaan käyttöön eri alueilla. Palautetta kerätään käyttäjiltä, ja mallia muokataan tarpeen mukaan. Tämä mahdollistaa mallien jatkuvan kehittämisen ja varmistaa, että ne pysyvät relevantteina myös muuttuvissa tilanteissa.

7. Mallin pysyvyyden varmistaminen:

Tavoitteena on, että hankkeessa kehitetyt mallit siirtyvät osaksi pysyvää toimintaa, jota hyvinvointialue, kunnat ja yhteistyötahot yhteistyössä tekevät. Erillistä juurruttamisvaihetta ei tarvita, kun hanke on suunniteltu lähtökohtaisesti jo rakenteisiin.

Miten ja kenelle hanke viestii toiminnastaan hankkeen eri vaiheissa?

Viestinnän lähtökohtia ovat selkeys, ymmärrettävyys, avoimuus, luotettavuus, yhteistyön korostaminen ja vuorovaikutteinen tapa toimia. Viestinnän pääkohderyhmät ovat Keski-Suomen asukkaat ja heidän läheisensä ja kunnat. Yhteistyön kannalta tärkeitä ovat myös oppilaitokset, järjestöt ja seurakunnat. Hankkeelle luodaan verkkosivut, jotka löytyvät Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivujen Kehittämisen osiosta, osoitteessa hyvaks.fi. Verkkosivuilla kootaan muun muassa hankkeen perustiedot: lähtökohdat, tavoitteet ja toimenpiteet, uutiset,

mahdolliset blogikirjoitukset, tilaisuudet ja tapahtumat sekä hanketiimin yhteystiedot. Kehittämistyön tuotoksia, tuloksia ja tietoa jaetaan myös innokyla.fi-verkkosivuilla. Kehittämistyöstä kerrotaan myös muun muassa sosiaalisessa mediassa, mediatiedotteilla, uutiskirjeessä, kuntien asukaslehdissä, erilaisissa tilaisuuksissa ja verkostoissa sekä eri materiaalien kautta (esimerkiksi hyvinvointialueen ja kuntien toimipisteissä jaettavat esitteet). Asiakasviestinnässä keskitytään kertomaan uusista palveluista. Kohderyhmien palautteita viestinnän onnistumisesta ja kehittämiskohteista kerätään muun muassa kyselyillä, joiden tuloksia hyödynnetään viestinnän kehittämisessä. Mediaseurantaa ja verkkoviestinnän onnistumista mitataan säännöllisesti.

Vastuuhenkilöinä viestinnässä ovat hankkeen henkilöstö, johto, sekä hyvinvointialueen viestintäasiantuntija. Viestintää tehdään yhteistyössä hanketiimin, Keski-Suomen hyvinvointialueen viestintätiimin, Keski-Suomen kuntaviestijöiden, osatoteuttajien viestijöiden kanssa sekä mahdollisesti muodostuvien valtakunnallisten viestintäverkostojen kanssa. Viestinnässä noudatetaan rahoittajan ja rahoituspäätöksen mukaisia viestintäohjeita ja hanketoimijoiden viestinnän linjauksia.

Hankkeen käynnistymisvaiheessa viestintä tukee vuoropuhelua kehittämiseen osallistuvien tahojen kanssa. Toteuttamisvaiheessa viestintä tukee hankkeen tavoitteita ollen säännöllistä sekä läpinäkyvää. Viestinnän tavoite: hankkeen etenemisen näkyväksi tekeminen ajantasaisesti, vuorovaikutteisen yhteistyön rakentaminen kohderyhmän ja hankkeen kesken, ymmärryksen lisääminen hankkeen tavoitteista ja keinoista sen saavuttamiseksi. Tavoiteltavat tulokset: Viestinnän kautta tavoitetaan hankkeen kohderyhmä. Toimintatavan juurruttamisessa tavoitetaan kaikki kohderyhmän kanssa työskentelevät toimijat. Lisäksi muilla kohderyhmillä on tietoisuus toimintavasta ja miten se hyödyttää alueen väestöä. Muut hyvinvointialueet tietävät, miten he voivat ottaa toimintamallin käyttöön.

Mittarit: Viestinnän mittareina ovat kohderyhmien tietoisuus toimintamallista, joka ilmenee palvelun käyttönä ja sen laajenemisena.

Millaisia eettisiä kysymyksiä hankkeeseen mahdollisesti liittyy ja miten ne huomioidaan?

Hankkeessa käsitellään alaikäisiin, väkivaltaan ja rikollisuuteen liittyviä arkaluonteisia aiheita, mikä tuo mukanaan useita eettisiä kysymyksiä. Tärkeimpiä ovat lasten ja nuorten yksityisyyden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, luottamuksellisuus, suostumuksellisuus, viranomaisroolien selkeys sekä ammattilaisten toiminnan eettinen ja osaava toteuttaminen. Nämä huomioidaan hankkeessa huolellisesti suunnitelluin menettelyin, koulutuksin ja yhteistyörakentein.

1. Alaikäisten oikeudet ja suostumus. Hankkeen kohderyhmänä ovat 7–17-vuotiaat lapset ja nuoret, joiden kanssa työskentely vaatii erityistä sensitiivisyyttä ja eettistä huolellisuutta. Alaikäisten osallistuminen esimerkiksi kokemustiedon keruuseen perustuu aina vapaaehtoisuuteen, ymmärrettävään informointiin ja ikätasoiseen suostumukseen. Tarvittaessa pyydetään huoltajien suostumus, ellei kyse ole tilanteesta, jossa nuori voi arvioida asiaa itsenäisesti (esim. opiskeluhuollon yksilötuki). Nuorta kuullaan aidosti ja hänen näkemyksiään kunnioitetaan kaikessa työssä.

2. Luottamuksellisuus ja tietosuojat. Hanke noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä henkilötietojen käsittelyssä (mm. tietosuojat-asetus, lastensuojelulaki, laki sosiaalihuollon

asiakkaan asemasta). Hankkeessa ei luoda erillisiä henkilörekistereitä. Moniammatillisessa työssä huolehditaan siitä, että tietoa jaetaan vain lain sallimissa puitteissa, perustellusti ja ammatillisen harkinnan mukaisesti. Asiakkaalle selitetään, kuka hänen asioitaan käsittelee ja miksi.

3. Luottamussuhteen rakentaminen. Työskentely nuorten kanssa edellyttää luottamuksellista ilmapiiriä ja aitoa kohtaamista. Ammattilaisten tehtävänä on rakentaa suhde, jossa nuori kokee tulevaisuutta kuulluksi ja kohdatuksi ilman leimaamista tai moralisointia. Tavoitteena ei ole tuomita nuorta, vaan ymmärtää hänen tilanteensa ja tukea häntä turvallisempaan toimintatapaan. Väkivaltaisesti käyttäytyneiden nuorten kanssa työskentelyssä huomioidaan samalla myös mahdolliset uhrinäkökulmat.

4. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus. Kaikki toiminta perustuu syrjimättömyyden, yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon periaatteisiin. Hanke huomioi moninaisuuden – esimerkiksi sukupuolen, etnisen taustan, kielen, toimintakyvyn tai perhetilanteen – ja varmistaa, että tuki on saavutettavissa kaikille kohderyhmän lapsille ja nuorille. Myös viestintä, työpajat ja tukitoimet suunnitellaan saavutettavuuden ja esteettömyyden näkökulmasta.

5. Roolien selkeys moniammatillisessa yhteistyössä. Hankkeessa toimii monialaisia tiimejä, joissa eri toimijoilla on lakisääteisiä velvoitteita. On eettisesti tärkeää, että jokaisen ammattilaisen rooli, vastuu ja valta on selkeä, jotta asiakastyössä voidaan toimia luottamusta herättävällä ja turvallisella tavalla. Tämä varmistetaan sopimuksin, koulutuksella ja selkeällä viestinnällä sekä ammattilaisten kesken että nuorille ja perheille.

6. Haavoittuvassa asemassa olevien tukeminen. Monet kohderyhmään kuuluvat nuoret elävät kuormittavissa elämäntilanteissa ja voivat olla esimerkiksi lastensuojelun asiakkaita, päihteiden käyttäjiä tai kokevat väkivaltaa kotona. Heidän kohtaamisessaan korostuu eettinen velvoite tukea nuorta kokonaisvaltaisesti ja kytkeä hänet tarvittaviin palveluihin. Työskentely ei saa lisätä kuormitusta tai jättää nuorta ilman jatkotukea. Hankkeessa pyritään varmistamaan, että jokaisella asiakkaalla on tukena turvallinen aikuinen ja toimiva palvelupolku.

7. Vaikuttavuuden ja arvioinnin eettisyys. Kokemustiedon ja palautteiden keruussa huomioidaan eettiset näkökulmat: vastaaminen on vapaaehtoista, tiedonkeruu on anonyymiä tai luottamuksellista, ja tulokset raportoidaan tavalla, joka ei tunnistettavasti paljasta yksittäisiä vastaajia. Palautteita käytetään palveluiden kehittämiseen, ei yksittäisten henkilöiden arviointiin. Lisäksi kerättyä aineistoa säilytetään asianmukaisesti.

8. Väkivallan käsittelyn sensitiivisyys. Väkivallan teemoja käsitellään ammatillisesti ja nuoren kokemuksia kunnioittaen.

Minkälaisia riskejä hankkeeseen liittyy ja miten niihin varaudutaan?

1. Tarvittavia toimijoita (kunnista, hyvinvointialueelta, järjestöistä) ei saada osallistumaan muodostettavaan verkostoon

* Riski on vähäinen, koska hankkeen tarve on yhteisesti ja laajasti tunnistettu Keski-Suomessa, ja hankkeen toimenpiteisiin on laajasti sitouduttu

2. Hankkeen toimintamalli ei juurru hankkeen jälkeiseen aikaan, koska lisäresurssia ei todennäköisesti ole mahdollisuutta palkata kuntiin tai hyvinvointialueelle

* Suunnitelmat on pyritty suhteuttamaan nykyisiin resursseihin ja hyödyntämään

toimeenpanossa olemassa olevia rakenteita (esimerkiksi on tunnistettu, että hyödynnetään olemassa olevia tiloja ja nykyisiä tiimejä)

* Hankkeen toimintamallin kuvaus perustuu nykyisten tehtävien roolien selkeyttämiseen ja yhteistyöstä sopimiseen, mikä vähentää riskiä ja lisää toimenpiteiden vaikuttavuutta

3. Hankkeen kohderyhmiä ei saada mukaan hankkeen toimintoihin tai heitä ei tavoiteta toimintamallin kautta.

* Riski on vähäinen, sillä hankkeen tarve on tunnistettu laajalti ja kohderyhmä on osallistettu hankkeen valmisteluun.

4. Hanke ei onnistu mallintamaan hyviä käytäntöjä ja kuvaamaan kehittämistyön tuloksia suunnitelman mukaisesti.

* Riski on vähäinen, sillä hankkeessa tehtävä kehittämistyö on resursoitu realistisesti suhteessa tavoitteisiin

5. Hankkeeseen palkattava henkilöstö siirtyy hankkeeseen kivijalan palveluista, ja heikentää siellä henkilöstöpulaa

* Rekrytointiin kiinnitetään erityistä huomiota, ja siinä tarkastellaan myös uudelleen sijoittamisen mahdollisuutta henkilöille, jotka eivät fyysisen terveydentilansa tai esim. sisäilmaongelmien vuoksi pysty työskentelemään olemassa olevissa yksiköissä

6. Hankkeeseen ei saada rekrytoitua henkilöstöä, jolla on myös projektiosaamista, tai mahdollisuus liikkua laajasti Keski-Suomen alueella

* Tunnistetaan hankkeessa tarvittavaa osaamista monialaisesti

* Hyvinvointialueen hanketoimisto tukee projektinomaisessa työskentelyssä

* Tiimityön kehittämistä ja muokkaamista voi tehdä etätöyden kautta ja suunnitellaan tapaamisia siten, että liikkumista paikasta toiseen oli vähemmän ja keskitetysti. Mahdollisuus kulkea julkisilla kulkuneuvoilla otetaan huomioon.

Hankkeen asiantuntemus, järjestäytyminen ja yhteistyöverkostot

Kuvaa hankkeen asiantuntemus ja resurssit

Hanketoimijoilla on pitkäaikainen kokemus hanketyöstä ja hankkeiden hallinnoinnista. Hanketta tukee hyvinvointialueen hanketoimisto, joka tarvittaessa auttaa hankkeen hallinnoinnissa ja läpiviemisessä hyvän hankehallinnointitavan mukaisesti. Hankehallinnoijalla on myös käytettävissä talous-, hr- sekä viestintäpalveluiden tuki. Kaikki hankerahoituksella työskentelevät työntekijät työskentelevät organisaatioiden nykyisissä tiloissa, ja heidän käyttöönsä hankitaan työskentelyvälineet (tietokone, puhelin). Palkkioperusteisesti tullaan hankkimaan mahdollisesti kokemusasiantuntijan/-toimijan työpanosta.

Hanketta toteuttavat toimijat hankerahoituksella:

- Erityissosiaaliohjaaja (hyvinvointialue) 100 % työsuhte, ajalle 1.2.2026 – 31.10.2028, yhteensä 33 kk
- Kriisityöntekijä (Mobile) 100 % työsuhte, ajalle 1.2.2026 – 31.10.2028, yhteensä 33 kk
- Asiantuntija 1 (JAMK) 1.5.2026- 30.6.2028 yhteensä 9,1 kk
- Asiantuntija 2 (JAMK) 1.5.2026- 30.6.2028 yhteensä 6,5 kk
- Viestintäasiantuntija (JAMK) 1.5.2026- 30.6.2028 yhteensä 0,52 kk
- Projektisihteeri (JAMK) 1.5.2026- 30.6.2028 yhteensä 1,3 kk

Hanketta tukee vahvasti jokaisen toteuttajaorganisaation johto. Hankehallinnoijan osalta työntekijän esihenkilöys tulee lastensuojelun avohuollosta. Esihenkilö (palvelupäällikkö) ohjaa ja tukee hanketiimiä osana omaa työtään koko hankkeen ajan. Palvelupäällikkö myös raportoi hankkeen etenemisestä ohjausryhmälle ja hyvinvointialueen johdolle. Palvelupäällikkö käyttää hankeaikana 1.2.2026 – 30.10.2028 työpanostaan noin 10 % hankkeelle, jolla kartutetaan myös omavastuuosuutta.

Poliisiosiaalityön erityissosiaaliohjaaja Saija Liimataisen työpanosta ohjataan hankkeelle 1.2.2026 – 30.10.2028 noin 20 % (tuki käytännön Ankkuri- työlle). Tällä työpanoksella myös kartutetaan omavastuuosuutta.

Kuvaa hankkeen järjestäytyminen, hallinnointi ja yhteistyöverkostot

Hanke sijoittuu Keski-Suomen hyvinvointialueella lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja terveysterveysten palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut- vastuualueelle, josta sitä hallinnoidaan ja johdetaan. Avohuollon palvelupäällikkö toimii esihenkilönä koko hankkeen ajan ankkuritiimien kehittämistyötä tekevä hanketyöntekijälle ja vastaa tämän työntekijän rekrytoinnista. MIELI Kriisikeskus Mobile vastaa toisen hanketyöntekijän rekrytoinnista ja toimii työntekijän esihenkilönä. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu vastaa oman asiantuntijatyöpanoksen kohdentamisesta hankkeelle suunnitelman mukaisesti.

Keski-Suomen hyvinvointialue vastaa hankkeen kokonaisuudesta, ja siitä, että päätavoite saavutetaan. Lisäksi hyvinvointialue vastaa osatavoitteesta 1. MIELI Kriisikeskus Mobile vastaa erityisesti osatavoitteesta 2.

Jyväskylän Ammattikorkeakoulu (JAMK) vastaa osatavoitteista 3 ja 4. Kaikkia osatavoitteita toteutetaan yhteistyössä hanketoimijoiden kesken, jotta hanke muodostaa kokonaisuuden ja eri toimenpiteiden toteuttaminen tukee toisiaan.

Hanketyöntekijät toimivat tiiviissä yhteistyössä poliisiosiaalityön erityissosiaaliohjaaja Saija Liimataisen ja erikoissosiaalityöntekijä Laura Vainio-Pernun kanssa sekä muun verkoston kanssa. Hankkeessa käynnistetään monialainen työryhmä, johon kutsutaan olennaiset tahot hankkeen toimenpiteiden edistämisen näkökulmasta.

Hankkeen ohjausryhmänä hyödynnetään toiminnassa olevaa maakunnallista Ankkurin ohjausryhmää. Ohjausryhmään kuuluvat:

- Sisä-Suomen poliisilaitokselta rikosylikonstaapeli Mikko Pitkänen ja rikosylikonstaapeli Riitta Korhonen
- Keski-Suomen hyvinvointialueelta nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluista palvelupäällikkö Hanna Hämäläinen, ehkäisevän päihdetyön koordinaattori Tiina Salomaa, lastensuojelun avohuollon palvelupäällikkö Minna Laurila-Paasonen, poliisin sosiaalityöstä erikoissosiaalityöntekijä Laura Vainio-Pernu ja erityissosiaaliohjaaja Saija Liimatainen, opiskeluhoitojen kuraattori- ja psykologipalveluiden palvelupäällikkö Seppo Huhtiniemi
- Jyväskylän kaupungin nuorisopalveluiden palvelujohtaja Katariina Soanjärvi
- Laukaan kunnan sivistyspalveluiden palvelupäällikkö Anu Kaasalainen
- Jämsän kaupungilta vapaa-aikapalvelupäällikkö Katja Pohjoismäki
- Äänekosken kaupungilta perhekeskus ja nuorisopalvelupäällikkö Petri Oinonen
- Uusina ohjausryhmään kutsutaan hankkeen myötä:
 - o Muut kunnat, joihin toiminta laajennetaan

- o Jyväskylän Ammattikorkeakoulun edustus
- o MIELI Kriisikeskus Mobilen edustus
- o THL/TE-määrärahojen kehittämispäällikkö/rahoittajan edustaja

Hankkeen verkostot muodostetaan hankkeen käynnistyessä ja siihen kutsutaan kaikki kohderyhmän parissa työskentelevät. Verkostoon kuuluu kunnat, hyvinvointialue, ilmiön parissa työskentelevät järjestöt ja seurakunnat sekä oppilaitokset. Hanketta valmistellessa on jo tavoitettu suurin osa olennaisista toimijoista, jotka ovat sitoutuneet asian edistämiseen. Hanke tukee sekä Keski-Suomen maakuntastrategiaa (hyvän voinnin teema), että kuntien hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työtä (mielen hyvinvoinnin edistäminen, varhaisen puuttumisen mahdollisuuksien ja rakenteiden luominen), että Keski-Suomen hyvinvointialueen strategiaa (palvelujen yhteensovittaminen, kumppanuus, toimivat ennaltaehkäisevät palvelut sekä aluehallituksen priorisoima painopiste tukea lasten ja nuorten mielenterveyttä).

Kustannusarvio ja rahoitus

Avustettavan hankkeen kustannukset

Kustannuslaji	Summa	Lisätiedot
Palkat	363 921 €	
Palkkiot	3 000 €	
Henkilösivukulut	103 608 €	
HSK-kerroin	0 €	24 %
Koneet ja laitteet	0 €	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 000 €	
Palvelujen ostot	10 099 €	
Matkat	15 200 €	
Muut kulut	4 975 €	
Yleiskustannukset	17 390 €	
Muut tulot	-0 €	
Kustannusarvio yhteensä	522 193 €	

Lisätietoja hankkeen kustannuksista

Hankkeen kustannukset muodostuvat työntekijöiden palkkakustannuksista (ml. palkkojen sivukulut), kotimaan matkoista, työvälinekustannuksista, kokemusasiantuntijapalkkioista sekä yleiskustannuksista ja tilintarkastuksen kuluista. Matkakustannukset muodostuvat liikkumisesta Keski-Suomen alueella, jotta saadaan toiminta laajennettua koko alueelle. Matkakustannuksiin on tehty myös varaus niille kustannuksille, joita mahdollisesti tulee kansallisesta yhteistyöstä hankkeita toteuttavien tai rahoittajan järjestämiin tapahtumiin. Kulut työvälineistä kirjautuvat kirjanpidossa palvelujen ostoihin, kuten myös tilintarkastus, joten ne on kirjattu siihen kululajiin jo budjetissa.

Hanketta toteuttavat toimijat hankerahoituksella:

- Erityissosiaaliohjaaja (hyvinvointialue) 100 % työsuhde, ajalle 1.2.2026 – 31.10.2028, yhteensä 33 kk
- Kriisityöntekijä (Mobile) 100 % työsuhde, ajalle 1.2.2026 – 31.10.2028, yhteensä 33 kk
- Asiantuntija 1 (JAMK) 1.5.2026- 30.6.2028 yhteensä 9,1 kk
- Asiantuntija 2 (JAMK) 1.5.2026- 30.6.2028 yhteensä 6,5 kk
- Viestintäasiantuntija (JAMK) 1.5.2026- 30.6.2028 yhteensä 0,52 kk
- Projektisihteeri (JAMK) 1.5.2026- 30.6.2028 yhteensä 1,3 kk

Kustannusten jakautuminen eri toteuttajien kesken

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 522 193 euroa, josta omavastuuosuutta on 68 33 euroa. Omavastuuosuus kerrytetään työpanoksella.

1/hankehallinnoija: kokonaiskustannukset 232 166 e, josta omavastuuosuutta 55 000 euroa.
Hanketoimija: Keski-Suomen hyvinvointialue

2/osatoteuttaja: kokonaiskustannukset 133 328 e, josta omavastuuosuutta 13 333 euroa.
Hanketoimija: Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy

3/osatoteuttaja: kokonaiskustannukset 156 699 e, josta omavastuuosuutta 0 euroa.
Hanketoimija: MIELI Jyväskylän seudun mielenterveys ry/MIELI Kriisikeskus Mobile

Muu rahoitus samaan hankkeeseen

Kolmen viime vuoden aikana saadut avustukset tämän hankkeen osalta?

Hyvinvointialue ei ole saanut rahoitusta Terveiden edistämisen määrärahaossa aiemmin nuorten katuväkivallan ehkäisyn hankkeisiin.

Avustettavan hankkeen rahoitussuunnitelma

Haettava valtionavustus	
Omaan toimintaan	453 859 €

Haettava valtionavustus yhteensä	453 859 €
----------------------------------	-----------

Ostavastuuosuus	
Avustettavan toiminnan hyväksyttävät kustannukset	522 193 €
Haettu avustus omaan toimintaan	453 859 €
Muu saatu julkinen rahoitus samaan toimintaan	0 €
Yksityinen rahoitus samaan toimintaan	0 €
Ulkopuolinen rahoitus yhteensä	453 859 €
Jäljelle jäävä omavastuuosuus	68 334 €

Hakemuksen liite 1. Osatoteuttajan/toteuttajien valtakirja puolesta asiointiin

Valtakirjat_Ankkuri yhdistetyt.pdf

Hakemuksen liite 2. Aiesopimus/aiesopimukset

aiesopimukset koonti_Ankkuri (1).pdf

Hakemuksen liite 3. Tutkimussuunnitelma

Ei valittua tiedostoa

Yhteystiedot

Viralliset yhteystiedot

Postiosoite

Hoitajantie 1

Postinumero

40620

Postitoimipaikka

JYVÄSKYLÄ

Puhelinnumero

Sähköisen tiedoksiannon sähköpostiosoite

kirjaamo@hyvaks.fi

Pankkiyhteystiedot

Pankkitili: FI42 5290 0220 7695 80 (OKOYFIHH)

Yhteyshenkilöt

Hakemuksen yhteyshenkilöt

Nimi

Päivi Kalilainen

Rooli

Hallinnoija

Sähköpostiosoite

paivi.kalilainen@hyvaks.fi

Puhelinnumero

+358503700245

☒ Ensisijainen yhteyshenkilö (valittu)

Nimi

Emilia Nygren

Rooli

Yhteyshenkilö

Sähköpostiosoite

emilia.nygren@hyvaks.fi

Puhelinnumero

+358503118687

☐ Ensisijainen yhteyshenkilö (ei valittu)

Nimi

Minna Laurila-Paasonen

Rooli

Palvelupäällikkö

Sähköpostiosoite

minna.laurila-paasonen@hyvaks.fi

Puhelinnumero

+358407638327

☐ Ensisijainen yhteyshenkilö (ei valittu)